INKIJKEXEMPLAAR

Wat gebeurt er met mijn pensioen?

Het nieuwe pensioenstelsel in doodgewone taal

EDITIE 2026

E. van Mourik

Wat gebeurt er met mijn pensioen?

Het nieuwe pensioenstelsel in doodgewone taal

EDITIE 2026

E. van Mourik

Wat gebeurt er met mijn pensioen?

Het nieuwe pensioenstelsel in doodgewone taal

Editie 2026

Copyright © 2026 E van Mourik – Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Editie 2026 (eerste editie). Uitgave in eigen beheer.

ISBN 9789465731872

Stand van zaken: 2026.

Dit boek wordt jaarlijks herzien en opnieuw uitgebracht op basis van de laatste stand van zaken.

Disclaimer. Dit boek is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het geeft algemene uitleg en is geen persoonlijk financieel, juridisch of fiscaal advies. Regels, bedragen en percentages kunnen na het verschijnen van deze editie veranderen. De auteur aanvaardt geen aansprakelijkheid voor beslissingen die op basis van dit boek worden genomen. Raadpleeg bij belangrijke beslissingen je pensioenuitvoerder of een onafhankelijk adviseur.

De personen in dit boek, Henk, Ans, Sandra, Mo, Noor, Riet en Linda, en hun bedragen zijn verzonnen. Elke overeenkomst met bestaande personen berust op toeval.

Inhoud

Voorwoord....5
Welk hoofdstuk moet ik lezen?....7
Deel 1 – De basis....11
1. Waarom je dit boek nu nodig hebt....13
2. Pensioen in drie lagen....25
3. Het oude stelsel en waarom het knelde....35
Deel 2 – Het nieuwe stelsel....43
4. Van belofte naar pensioenpot....45
5. Solidair of flexibel....57
6. Beleggen, rente en risico zonder moeilijke woorden....67
7. Invaren: hoe je oude pensioen wordt omgezet....75
8. Compensatie: wie krijgt wat?....85
Deel 3 – Wat betekent het voor jou?....93
9. Je brief stap voor stap lezen....95
10. Al met pensioen: wat verandert er voor jou?....109
11. Werkend: jong, midden of bijna met pensioen....119
12. Partner en kinderen: is je gezin goed verzorgd?....129
13. Wisselen, zzp, werkloos, ziek of gescheiden....137
Deel 4 – Keuzes en plannen....147
14. De AOW goed begrijpen....149
15. Keuzes bij pensionering....157
16. Heb ik straks genoeg?....165
17. Zelf extra pensioen opbouwen: je eigen buffer....173
18. Fabels, valkuilen en oplichters....193
19. Je pensioenplan in tien stappen....201
Nawoord....207
Bijlage A: Woordenlijst van A tot Z....209
Bijlage B: Bedragen en percentages – stand 2026....225
Bijlage C: Tijdlijn van de pensioenhervorming....233

Bijlage D: Overstapdata en handige websites....237
Bijlage E: Alle werkbladen en checklists....243
Bijlage F: Wat doe ik als...?....261
Bronnen....267
Trefwoordenregister....273
Over de auteur....279

Voorwoord

In de afgelopen jaren kregen miljoenen Nederlanders post over hun pensioen die ze niet begrepen. Brieven vol woorden als invaren, transitie, solidariteitsreserve en beschermingsrendement. Met bedragen die “nog kunnen veranderen” en scenario's die “verwacht”, “pessimistisch” en “optimistisch” heten.

Veel van die brieven belandden op de stapel “later”. Dat is begrijpelijk, maar het is ook zonde. Want juist nu, tijdens de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel, is het moment om dingen te controleren. Kloppen je gegevens? Is je gezin goed verzorgd? En heb je straks genoeg?

Dit boek is geschreven voor iedereen die wil snappen wat er met zijn of haar pensioen gebeurt, zonder eerst een cursus pensioenrecht te volgen. Voor werkenden van 25 en van 60, voor mensen die al met pensioen zijn, voor zzp'ers en voor iedereen die ooit van baan is gewisseld, gescheiden is of een tijd in het buitenland heeft gewoond.

Hoe dit boek is opgebouwd

Het boek bestaat uit vier delen. Deel 1 legt de basis. Deel 2 laat zien hoe het nieuwe stelsel werkt. Deel 3 gaat over wat het voor jou betekent. Deel 4 helpt je vooruit te kijken en zelf iets te doen. Achterin vind je bijlagen die je steeds weer kunt openslaan: een woordenlijst, alle belangrijke bedragen en percentages op een rij, een tijdlijn, handige websites, alle werkbladen en checklists om in te vullen, een wijzer voor grote gebeurtenissen in je leven en een trefwoordenregister.

Elk hoofdstuk begint met een korte inleiding die aansluit op het vorige hoofdstuk, en eindigt met veelgestelde vragen en een kader *Het belangrijkste uit dit hoofdstuk*. Zo bouwt het boek rustig op, van de basis naar je eigen plan. Vijf mensen lopen door het hele boek mee: Henk,

Sandra, Mo, Riet en Linda. Ze zijn verzonnen, maar hun vragen zijn heel echt.

Editie 2026: elk jaar bijgewerkt

Pensioenregels veranderen elk jaar. De AOW-bedragen gaan omhoog, belastingregels worden aangepast en de laatste fondsen stappen nog over naar het nieuwe stelsel. Daarom verschijnt dit boek elk jaar in een nieuwe editie, bijgewerkt naar de laatste stand van zaken. Je hebt nu de editie 2026 in handen: alle data, bedragen en percentages zijn gecontroleerd met de stand van 2026. Het editiejaar staat op de voorkant. Zo zie je in één oogopslag of je de nieuwste versie hebt. Controleer bij belangrijke beslissingen altijd de regels van dat moment bij je pensioenfonds, de SVB of de Belastingdienst.

Geen persoonlijk advies

Dit boek legt uit en helpt je de juiste vragen te stellen. Het is geen persoonlijk financieel, juridisch of fiscaal advies. Sta je voor een grote beslissing, zoals eerder stoppen met werken, een scheiding of het opnemen van een deel van je pensioen? Vraag dan je fonds of een onafhankelijk adviseur om raad.

Ik hoop dat dit boek je helpt om je pensioen te begrijpen, en vooral: om er iets mee te doen. Begin gerust bij het hoofdstuk dat het meest bij je past; het stroomschema op de volgende pagina's wijst je de weg. En pak er een pen bij, want dit is een boek om in te schrijven.

E. van Mourik

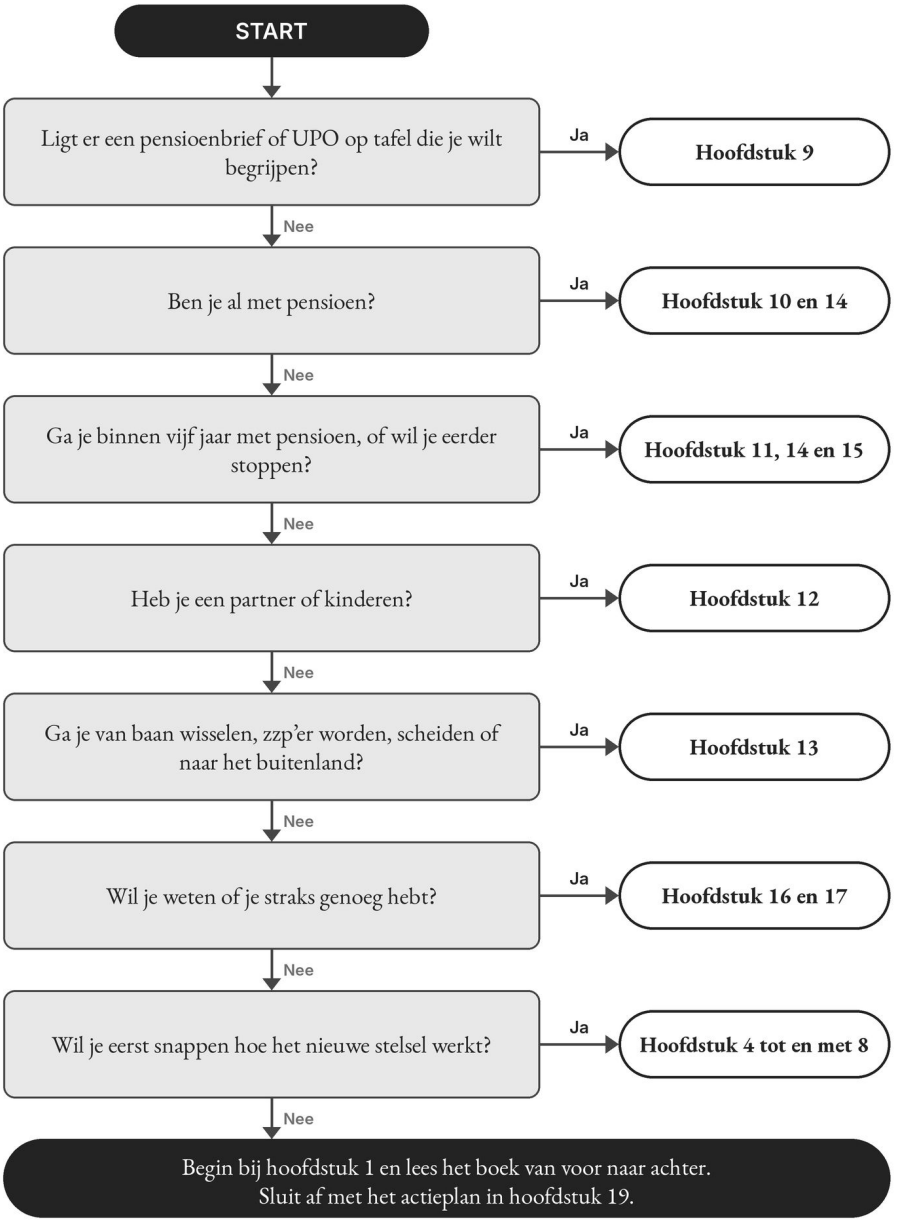
Welk hoofdstuk moet ik lezen?

Je hoeft dit boek niet van voor naar achter te lezen. Gebruik het stroomschema op de volgende pagina om snel het hoofdstuk te vinden dat bij jouw situatie past. Begin bovenaan en beantwoord de vragen een voor een. Bij “ja” ga je naar het hoofdstuk dat rechts staat. Bij “nee” ga je naar de volgende vraag.

Past er meer dan één vraag bij jou? Dan is dat heel normaal. Lees dan eerst het hoofdstuk bij de eerste vraag waarop je “ja” antwoordt, en kom daarna terug naar het schema.

Drie tips om het meeste uit dit boek te halen

- Lees in elk geval hoofdstuk 4. Daarin staat het belangrijkste idee van het nieuwe stelsel: je pensioen is geen belofte meer, maar een pot op jouw naam.
- Elk hoofdstuk begint met een korte inleiding die vertelt waar het over gaat, en eindigt met het kader *Het belangrijkste uit dit hoofdstuk*. Heb je weinig tijd, lees dan eerst die inleiding en dat kader.
- Kom je een woord tegen dat je niet kent, zoek het dan op in de woordenlijst in bijlage A.

START
Ligt er een pensioenbrief of UPO op tafel die je wilt begrijpen?
Ja
Hoofdstuk 9
Nee
Ben je al met pensioen?
Ja
Hoofdstuk 10 en 14
Nee
Ga je binnen vijf jaar met pensioen, of wil je eerder stoppen?
Ja
Hoofdstuk 11, 14 en 15
Nee
Heb je een partner of kinderen?
Ja
Hoofdstuk 12
Nee
Ga je van baan wisselen, zzp'er worden, scheiden of naar het buitenland?
Ja
Hoofdstuk 13
Nee
Wil je weten of je straks genoeg hebt?
Ja
Hoofdstuk 16 en 17
Nee
Wil je eerst snappen hoe het nieuwe stelsel werkt?
Ja
Hoofdstuk 4 tot en met 8
Nee
Begin bij hoofdstuk 1 en lees het boek van voor naar achter.
Sluit af met het actieplan in hoofdstuk 19.

Personenwijzer: volg het verhaal van Henk, Sandra, Mo, Riet of Linda

Vijf mensen lopen door het hele boek mee. Lijkt jouw situatie op die van een van hen? Dan kun je hun verhaal volgen langs de hoofdstukken waarin het voor hen het meest uitmaakt. Aan het eind van bijna elk hoofdstuk lees je in *Wat betekent dit voor…* hoe het onderwerp voor hen uitpakt.

Persoon	Situatie	Lees vooral
Henk (61)	Werkt al ruim veertig jaar in de metaal, getrouwd met Ans. Wil eerder stoppen. Zijn fonds is al overgestapt.	Hoofdstuk 7 (invaren en zijn gegevens), 14 (AOW), 15 (eerder stoppen, hoog-laag) en 16 (genoeg voor hem en Ans?)
Sandra (43)	Verpleegkundige, gescheiden, twee kinderen. Zit in de middengeneratie. Haar fonds is al overgestapt.	Hoofdstuk 8 (compensatie), 9 (haar brief en UPO), 12 (haar kinderen), 13 (scheiding) en 17 (haar buffer)
Mo (27)	Wisselende banen, woont samen met Noor, denkt aan zzp. Zijn fonds stapt in 2027 over.	Hoofdstuk 4 (de pot), 11 (jong), 12 (partner aanmelden), 13 (zzp) en 17 (zzp-rekenvoorbeeld)
Riet (72)	Gepensioneerde juf, weduwe. Krijgt pensioen van ABP, dat in 2027 overstapt.	Hoofdstuk 3 (jaren zonder verhoging), 7 (de overstap in 2027), 10 (al met pensioen) en 14 (AOW)

Persoon	Situatie	Lees vooral
Linda (58)	Gaat scheiden na dertig jaar huwelijk, werkte jaren in deeltijd. Haar fonds is al over; haar ex bouwt op bij ABP.	Hoofdstuk 11 (deeltijd en de pensioenkloof), 12 (alleen verder), 13 (pensioen verdelen bij scheiding) en 16 (genoeg voor haar alleen?)

Heb je maar tien minuten? Doe dit vandaag

Geen tijd om het hele boek te lezen? Deze vijf dingen kun je vandaag nog doen. Samen kosten ze ongeveer tien minuten.

1. **Log in op mijnpensioenoverzicht.nl** met je DigiD. Kijk of al je pensioenen erin staan, ook die van oude banen. (Hoofdstuk 1)
2. **Zoek je laatste pensioenbrief op**, je UPO of je overstapbrief. Kloppen je naam, je geboortedatum en je partner? (Hoofdstuk 9)
3. **Woon je samen zonder te trouwen?** Controleer dan of je partner bij je pensioenfonds is aangemeld. Anders krijgt die bij je overlijden misschien niets. (Hoofdstuk 12)
4. **Kijk op svb.nl wanneer je AOW krijgt.** Vul je geboortedatum in en noteer de datum. (Hoofdstuk 14)
5. **Zet een herinnering in je agenda** voor één vast moment per jaar, bijvoorbeeld als je UPO binnenkomt. Dan doe je de jaarlijkse pensioencheck. (Hoofdstuk 19)

DEEL 1

De basis

Hoe het Nederlandse pensioen in elkaar zit, en waarom het moest veranderen.

HOOFDSTUK 1

Waarom je dit boek nu nodig hebt

Het is dinsdagavond. Sandra (43) heeft net een dienst van acht uur op de afdeling achter de rug. Op de keukentafel ligt een envelop van haar pensioenfonds. Ze maakt hem open, leest de eerste alinea en daarna de tweede. Er staan woorden in als *invaren*, *transitie-informatie*, *solidariteitsreserve* en *beschermingsrendement*. Er staat een bedrag in, en nog een bedrag, met de opmerking dat het om een *prognose* gaat.

Sandra legt de brief op de stapel "later". Die stapel is in de loop van het jaar flink gegroeid.

Herken je dit? Dan ben je in goed gezelschap. Miljoenen Nederlanders krijgen in deze jaren post over hun pensioen die ze niet of maar half begrijpen. Dat ligt niet aan hen. Pensioen is altijd al een onderwerp geweest met een eigen taal, en met de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel zijn er nog veel nieuwe woorden bij gekomen.

Dit boek is geschreven om die stapel "later" kleiner te maken. Niet met een cursus pensioenrecht, maar door in gewone taal uit te leggen wat er verandert, wat het voor jou betekent en wat je zelf kunt doen. In dit eerste hoofdstuk zetten we de basis neer: wat er aan de hand is, waarom het je aangaat, en wie de vijf mensen zijn die je door het boek heen volgt.

Wat er aan de hand is

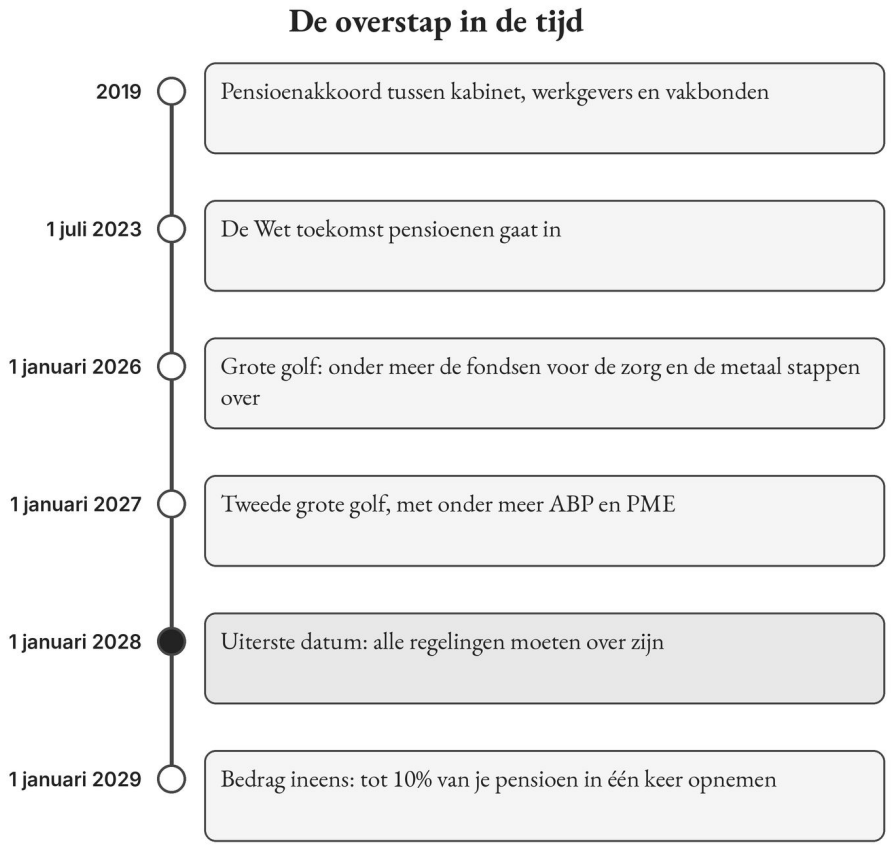
Nederland stapt over op een nieuw pensioenstelsel. Dat is geregeld in de Wet toekomst pensioenen, die op 1 juli 2023 is ingegaan. In de wandelgangen heet die wet vaak de *Wtp*. Je komt die afkorting in brieven en op websites voortdurend tegen.

De wet zegt niet dat alles op één dag verandert. Pensioenfondsen, verzekeraars en werkgevers krijgen een paar jaar de tijd om hun regelingen om te bouwen. De uiterste datum is **1 januari 2028**. Op die dag moeten alle pensioenregelingen volgens de nieuwe regels werken.

Veel fondsen zijn al over. Op 1 januari 2026 maakten onder meer de grote fondsen voor de zorg en voor de metaal en techniek de overstap. Inmiddels bouwt meer dan de helft van de Nederlanders pensioen op, of ontvangt pensioen, volgens de nieuwe regels. De volgende grote golf komt op **1 januari 2027**. Dan stapt onder meer ABP over, het fonds voor overheid en onderwijs en het grootste pensioenfonds van Nederland.

Voor jouw brievenbus betekent dat meestal twee belangrijke overzichten. Vóór de overstap krijg je een *voorlopig* overzicht, waarin je ziet hoe je pensioen er naar verwachting uit gaat zien. Na de overstap volgt een *definitief* overzicht, met de bedragen zoals ze echt zijn omgezet. Pensioenfondsen streven ernaar het voorlopige overzicht minstens een maand vóór de overstap te sturen, en het definitieve overzicht binnen zes maanden erna. Stapt jouw fonds op 1 januari 2027 over, dan valt die eerste brief dus in het najaar van 2026 op de mat. Is je fonds al over, dan heb je het definitieve overzicht waarschijnlijk al gekregen, of komt het binnenkort.

> **Let op: stand 2026**
>
> Pensioenregels veranderen elk jaar. Alle data, bedragen en percentages in deze editie zijn gecontroleerd met de stand van 2026. Dit boek wordt daarom elk jaar opnieuw uitgebracht, bijgewerkt naar de laatste stand van zaken. Twijfel je of iets nog klopt? Achter in het boek staat een lijst met websites waar je de nieuwste informatie vindt.

Waarom het je aangaat

Het is verleidelijk om te denken: *ik kan er toch niets aan veranderen, dus waarom zou ik me erin verdiepen?* Dat is gedeeltelijk waar. Over de overstap zelf beslis je niet in je eentje. Dat doen werkgevers en vakbonden samen met het pensioenfonds, en de toezichthouder kijkt mee. Toch zijn er vier goede redenen om je er wel mee bezig te houden.

De eerste reden is dat je pensioen waarschijnlijk een van je grootste bezittingen is. Veel mensen denken bij “vermogen” aan hun huis of hun spaarrekening. Maar wie jarenlang in loondienst heeft gewerkt, heeft vaak een pensioenpot die tienduizenden of zelfs honderdduizenden

euro's waard is. In het nieuwe stelsel wordt die pot voor het eerst zichtbaar als een bedrag op je eigen naam. Het is de moeite waard om te weten wat daar staat.

De tweede reden is dat er fouten in je gegevens kunnen zitten. Een pensioenfonds rekent met de gegevens die het van je werkgever heeft gekregen: je salaris, je dienstjaren, je partner. Daar gaat weleens iets mis. Denk aan een vergeten dienstverband, een verkeerde ingangsdatum of een partner die niet geregistreerd staat. Bij de overstap wordt alles opnieuw doorgerekend. Juist nu is het dus slim om te controleren of de basis klopt.

De derde reden gaat over je gezin. Het pensioen voor je partner en kinderen als jij overlijdt, het *nabestaandenpensioen*, werkt in het nieuwe stelsel anders. Voor sommige mensen wordt het beter, maar voor anderen ontstaat er een gat, bijvoorbeeld als je van baan wisselt of een tijd niet werkt. Daar wil je niet pas achter komen als het te laat is.

En de vierde reden: je krijgt meer keuzes, en keuzes vragen kennis. Wanneer stop je met werken? Wil je eerst een hoger pensioen en later een lager? Wil je straks een deel van je pensioen in één keer opnemen? Dat laatste kan vanaf 2029. Wie de regels kent, maakt betere keuzes. Wie ze niet kent, laat geld liggen of loopt onnodig risico.

Vijf mensen die met je meelezen

Pensioen wordt pas begrijpelijk als je ziet wat het voor een echt mens betekent. Daarom komen in dit boek vijf mensen steeds terug. Ze zijn verzonnen, maar hun situaties zijn heel gewoon. De kans is groot dat je jezelf in een van hen herkent.

Henk (61) werkt al ruim veertig jaar in de metaal, de laatste twintig jaar in ploegendienst. Zijn pensioenfonds is op 1 januari 2026 overgestapt. Henk wil vooral weten wanneer hij kan stoppen met werken, en of dat financieel verstandig is. Zijn vrouw Ans werkt parttime in een winkel.

Sandra (43) is verpleegkundige in een ziekenhuis. Ze is gescheiden en heeft twee kinderen van 12 en 15. Ook haar fonds is al over. Sandra maakt zich zorgen: wordt haar pensioen nu lager, en wat krijgen haar kinderen als haar iets overkomt?

Mo (27) heeft na zijn opleiding al bij vier werkgevers gewerkt, waarvan twee via een uitzendbureau. Hij werkt nu in de detailhandel en twijfelt of hij voor zichzelf begint. Zijn fonds stapt in 2027 over. Mo vindt pensioen "iets voor later", maar wil wel weten of hij geld laat liggen.

Riet (72) was juf op een basisschool, is weduwe en al zeven jaar met pensioen. Ze krijgt AOW en pensioen van ABP, dat op 1 januari 2027 overstapt. Haar grote vraag: kan mijn uitkering straks omlaag?

Linda (58) werkte jarenlang niet of in deeltijd, omdat ze voor de kinderen zorgde. Nu werkt ze 24 uur per week in de thuiszorg; haar fonds voor de zorg is al over. Na dertig jaar huwelijk gaat ze scheiden van Frank, die bij de gemeente werkt en pensioen opbouwt bij ABP. Haar grote vraag: houd ik straks genoeg over, nu ik er alleen voor sta?

Aan het eind van elk hoofdstuk zie je wat het onderwerp voor hen betekent. Zo wordt de theorie meteen praktijk.

Wat je van dit boek mag verwachten

Dit boek is een **uitleg**. Het vertelt hoe het nieuwe pensioenstelsel werkt, wat er verandert en waar je op moet letten. Het neemt geen standpunt in over de vraag of het nieuwe stelsel beter of slechter is dan het oude. Daarover is in Nederland stevig gediscussieerd, en dat debat laten we hier zoveel mogelijk rusten. Je krijgt de feiten, de voor- en nadelen, en de vragen die je zelf kunt stellen.

Het is **geen persoonlijk financieel advies**. Iedere pensioenregeling is anders, en iedere persoonlijke situatie ook. Gaat het om een grote beslissing, zoals eerder stoppen met werken, een scheiding of het

afkopen van een klein pensioen? Praat dan met je pensioenfonds of een onafhankelijke adviseur. Dit boek helpt je om dat gesprek goed voorbereid in te gaan. En het is ook **geen naslagwerk van duizend pagina's**. We laten bewust details weg die voor de meeste lezers niet uitmaken. Wie alles wil weten over pensioenwetgeving voor werkgevers of over de fiscale regels voor directeuren-grootaandeelhouders, zal elders verder moeten zoeken.

Het boek bouwt rustig op, in vier delen. **Deel 1 – De basis** (hoofdstuk 1 tot en met 3) legt uit hoe het Nederlandse pensioen in elkaar zit en waarom het moest veranderen. **Deel 2 – Het nieuwe stelsel** (hoofdstuk 4 tot en met 8) laat zien hoe het nieuwe pensioen werkt: de pensioenpot, de twee soorten regelingen, beleggen, de overstap en de compensatie. **Deel 3 – Wat betekent het voor jou?** (hoofdstuk 9 tot en met 13) gaat over jouw situatie: je brief lezen, al met pensioen zijn, nog werken, je gezin, en grote veranderingen zoals van baan wisselen of scheiden. **Deel 4 – Keuzes en plannen** (hoofdstuk 14 tot en met 19) helpt je vooruit te kijken: de AOW, keuzes bij pensionering, je pensioengat, zelf een extra buffer opbouwen, fabels en valkuilen, en een concreet actieplan.

Je kunt het boek van voor naar achter lezen; elk hoofdstuk bouwt voort op het vorige. Heb je haast, of ligt er een brief op tafel die je wilt begrijpen? Dan helpt het stroomschema *Welk hoofdstuk moet ik lezen?* voorin het boek je om snel het juiste hoofdstuk te vinden. Lees in elk geval hoofdstuk 4, want daarin staat het belangrijkste idee van het nieuwe stelsel.

Elk hoofdstuk eindigt met twee kaders. *Doe dit nu* noemt de ene actie die je meteen kunt doen. *Het belangrijkste uit dit hoofdstuk* geeft je in een minuut de kern. Alle werkbladen en checklists staan bij elkaar achter in het boek, in bijlage E, zodat je ze op één plek invult. Wil je je pensioen liever laten uitrekenen? Dan kun je de gratis rekenhulp in Excel gebruiken, die bij dit boek hoort; hoe je die vindt, staat aan het begin van

bijlage E. Pak er gerust een pen bij, want dit is een boek om in te schrijven. Op de pagina's *Mijn aantekeningen* tussen de hoofdstukken is ruimte voor je eigen notities en vragen.

Kom je een woord tegen dat je niet kent, zoals *dekkingsgraad*, *franchise* of *UPO*? Elk vakwoord wordt de eerste keer dat het voorkomt meteen uitgelegd, en achter in het boek staat een **woordenlijst van A tot Z**. Daar vind je ook een overzicht van alle belangrijke **bedragen en percentages**, een **tijdlijn** van de pensioenhervorming, de **overstapdata** van grote fondsen, **handige websites**, een wijzer **wat te doen bij grote gebeurtenissen** en een **trefwoordenregister**. Zo kun je dit boek ook later steeds weer als naslagwerk gebruiken.

Eerst even orde op zaken

Voordat we de diepte ingaan, is het handig om te weten wat je al in huis hebt. Veel mensen hebben meer pensioenpapieren dan ze denken, verspreid over laden, mappen en e-mails. Andere informatie staat online en kun je in een kwartier opvragen.

De belangrijkste website om te onthouden is **mijnpensioenoverzicht.nl**. Je logt in met je DigiD en ziet dan in één overzicht al het pensioen dat je via werkgevers hebt opgebouwd, en bij welk fonds of welke verzekeraar dat staat. Ook zie je hoeveel AOW je kunt verwachten, en pensioen van vroegere werkgevers waar je allang niet meer aan denkt. Wat er níet op staat, zijn lijfrentes en andere producten die je zelf bij een bank of verzekeraar hebt afgesloten.

Daarnaast stuurt elk fonds waar je pensioen opbouwt of van krijgt, je elk jaar een **Uniform Pensioenoverzicht (UPO)**. Heb je er vroeger gewerkt en bouw je er niets meer op, dan krijg je het minder vaak, meestal eens in de vijf jaar. Het UPO heeft een vaste opzet, zodat je de overzichten van verschillende fondsen kunt vergelijken. Vaak krijg je het tegenwoordig digitaal, in de online omgeving van je fonds. Bewaar in elk

geval het meest recente exemplaar van elk fonds. Leg daar je **transitie-informatie** bij: de brief over de overstap, het voorlopige of definitieve overzicht. Hoe je die leest, komt in hoofdstuk 9 stap voor stap aan bod.

Voor de AOW kijk je bij de Sociale Verzekeringsbank. Op svb.nl log je met DigiD in bij *Mijn SVB*. Daar zie je je AOW-leeftijd, en of je AOW volledig is opgebouwd. Woonde of werkte je een tijd in het buitenland, dan kan je AOW lager uitvallen.

Tot slot zijn er nog drie dingen die je zelf moet opzoeken. Ten eerste je eigen spaar- en pensioenproducten, zoals een lijfrenteverzekering, een lijfrente-spaarrekening of een beleggingsrekening voor later. Die staan niet op mijnpensioenoverzicht.nl, dus zoek de polissen en de laatste jaaroverzichten op. Ten tweede de papieren over je relatie. Ben je gescheiden, dan staan er in het echtscheidingsconvenant vaak afspraken over het pensioen. Woon je samen zonder getrouwd te zijn, kijk dan of je een samenlevingscontract hebt en of je partner bij je pensioenfonds is aangemeld. En ten derde een lijst van je werkgevers. Dat klinkt misschien vreemd, maar een eenvoudig lijstje van al je werkgevers, met jaartallen, helpt enorm om te controleren of al je pensioen in beeld is. Vooral bij uitzendwerk, vakantiebaantjes en korte contracten wil er weleens iets ontbreken.

Henk deed het voor de grap: hij schreef al zijn werkgevers op een bierviltje. Het waren er zes. Op mijnpensioenoverzicht.nl vond hij er maar vijf terug. Bij navraag bleek dat zijn eerste werkgever, een klein constructiebedrijf waar hij als zeventienjarige begon, nooit een pensioenregeling had gehad. Geen pensioen dus, maar wel een verklaring. En dat is ook wat waard: Henk weet nu zeker dat er niets zoek is.

Met je papieren op tafel ben je klaar voor de volgende stap. Want voordat je kunt begrijpen wat er verandert, moet je weten hoe het Nederlandse pensioen in elkaar zit. Dat is minder ingewikkeld dan het

lijkt: het bestaat uit drie lagen, en die bekijken we in het volgende hoofdstuk.

Veelgestelde vragen

Wie een brief over de overstap openmaakt, heeft meestal binnen een minuut een van deze vijf vragen. Hier alvast een eerste antwoord. In de rest van het boek lees je het hele verhaal.

Word ik hier armer van?

Dat hangt af van je leeftijd, je fonds en de financiële situatie van dat fonds op het moment van de overstap. Bij de fondsen die al over zijn, gingen de pensioenen gemiddeld omhoog, omdat er geld vrijkwam dat eerder in buffers vastzat. Maar een garantie voor de toekomst is dat niet. Vooral de middengeneratie, grofweg van 40 jaar tot vlak voor de pensioenleeftijd, kan nadeel hebben van de nieuwe manier waarop de premie wordt verdeeld. Daarvoor is compensatie bedacht.

Kan ik bezwaar maken?

Tegen de overstap zelf niet individueel. Werkgevers en vakbonden beslissen namens de deelnemers, en de toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) controleert of het pensioenfonds het zorgvuldig doet. Wel kun je invloed uitoefenen via de organen van je fonds, en kun je fouten in je eigen gegevens laten herstellen.

Waarom staat er geen vast bedrag meer?

Omdat je pensioen in het nieuwe stelsel een pot geld is die meebeweegt met de beleggingen. Het fonds laat daarom vaak drie bedragen zien: wat je kunt verwachten als het meezit, als het normaal gaat en als het tegenzit.

Wat moet ik nu doen?

In de meeste gevallen hoef je voor de overstap zelf niets te doen. Die gaat vanzelf. Wel is het verstandig om je overzicht te controleren, te kijken

hoe je partner en kinderen geregeld zijn, en te bedenken of je straks genoeg hebt. Hoofdstuk 19 zet alles op een rij in een plan van tien stappen.

Ik ben al met pensioen. Gaat dit mij ook aan?

Ja. Ook bestaande pensioenuitkeringen gaan mee naar het nieuwe stelsel. Je uitkering kan daardoor in de toekomst makkelijker stijgen, maar ook dalen. Fondsen hebben manieren om grote schommelingen te dempen. Hoofdstuk 10 is speciaal voor jou geschreven.

Wat betekent dit voor...

Henk: Zijn fonds is al over, dus het definitieve overzicht komt eraan of is er al. Voor hem is de vraag nu vooral: wanneer kan ik stoppen? Zijn papieren heeft hij op orde.

Sandra: Ook haar fonds is over. Zij kan de brief van de stapel “later” halen. Voor haar is vooral belangrijk wat haar kinderen krijgen als haar iets overkomt.

Mo: Zijn fonds stapt in 2027 over, dus het voorlopige overzicht komt binnenkort. Mo doet er goed aan om nu zijn werkgeverslijstje te maken. Met vier werkgevers in een paar jaar tijd, waarvan twee via een uitzendbureau, is de kans op een “vergeten” pensioentje groot.

Riet: Ze krijgt dit najaar het voorlopige overzicht van ABP. Ze hoeft niets te doen om over te stappen, dat gaat vanzelf. Maar ze wil wel begrijpen wat er met haar uitkering kan gebeuren.

Linda: Voor Linda is de scheiding het eerste waar ze mee aan de slag moet: hoe wordt het pensioen van Frank verdeeld, en wat moet ze daarvoor bij ABP melden? Daarna wil ze uitrekenen of ze straks genoeg heeft.

Doe dit nu

Log in op mijnpensioenoverzicht.nl met je DigiD. Sla je overzicht op of print het, en leg het bij dit boek. In bijlage E vind je het werkblad “Welke papieren heb ik al?” om bij te houden wat je hebt gevonden.

Het belangrijkste uit dit hoofdstuk

- Nederland stapt over op een nieuw pensioenstelsel. Uiterlijk op 1 januari 2028 moeten alle regelingen over zijn.
- Meer dan de helft van de Nederlanders zit al in het nieuwe stelsel. Op 1 januari 2027 volgt de volgende grote groep, met onder meer ABP.
- Je krijgt meestal een voorlopig overzicht vóór de overstap en een definitief overzicht erna. Bewaar ze allebei.
- Je beslist niet zelf over de overstap, maar het loont wel om je gegevens te controleren, je nabestaandenpensioen te begrijpen en je keuzes te kennen.
- Begin met mijnpensioenoverzicht.nl en svb.nl. Zo heb je in een kwartier het grootste deel van je pensioen in beeld.

MIJN AANTEKENINGEN

EINDE VAN HET INKIJKEXEMPLAAR

Wat gebeurt er met mijn pensioen?

Het nieuwe pensioenstelsel in doodgewone taal

Je hebt het voorwoord, de wegwijzer en hoofdstuk 1 gelezen.
In de andere achttien hoofdstukken lees je onder meer hoe je je pensioenbrief leest, wat invaren betekent, hoe het zit met je partner en kinderen, en of je straks genoeg hebt.

Editie 2026 · paperback
ISBN 9789465731872

Bestellen: evanmourik.nl/pensioenboek

© copyright E van Mourik. Dit inkijkexemplaar mag je gratis delen, zolang je niets verandert.